

der blev gjort noget ved de økonomiske problemer.

Søren Risbjerg Thomsens disputats er en metodisk afhandling, der beskæftiger sig med udvikling og afprøvning af modeller til analyse af officielle valgdata, han er talsmand for en økologisk analyse, hvor vælgernes adfærd i geografisk afgrænsede områder er undersøgt. Han slutter fra sammenhænge inden for et geografisk område til sammenhænge på det individuelle plan. Han har lagt hovedvægten på den teoretiske diskussion snarere end på en konkret diskussion af vælgeradfærd på makro- eller mikroplanet.

Klassebestemt vælgeradfærd

Goul Andersen, J.: *Partierne, klasserne – forskydninger i 1970'erne, Økonomi og Politik 1983 s. 274-86.*

Goul Andersen, J.: *Klasseløse vælgere? i Valg og vælgeradfærd, 1986.*

Goul Andersen, J.: *The decline of class voting i From voters to participants, 1992.*

Goul Andersen, J.: *Social klasse og Parti i To folketingsvalg.*

I valgforskningen har det været genstand for diskussion, om man kunne tale om »the decline of class voting« dvs. det fænomen, at vælgere i dag er mindre afhængige af deres sociale baggrund ved stemmeafgivelsen end tidligere.

Jørgen Goul Andersen har behandlet dette spørgsmål i alle de ovennævnte artikler. Emnet er desuden taget op i to konkrete studier af henholdsvis Socialdemokratiets og nykonservertismens vælgerbasis.

Han argumenterer for på baggrund af data fra vælgeranalyserne, at vælgere ikke er blevet mere klasseløse i partivalget. Sammenhængen mellem klasse og parti bliver blot i stigende grad formidlet via politiske holdninger. Vælgere stemmer i stigende grad i overensstemmelse med politiske holdninger og i mindre grad ud fra nedarvede loyaliteter f.eks. med en bestemt klasse eller samfundsgruppe eller med et bestemt parti. Ændringer i den klassebestemte adfærd kan forklares med ændringer i klassestrukturen snarere end ændringer i vælgermønstre. Der er en bevægelse til højre blandt arbejdere og en bevægelse til venstre blandt »den nye middelklasse«. I stedet for at se på faktorer, der kan forklare en generel tendens mod fald i klassevalg, finder han

det mere frugtbart at lede efter faktorer, som kan forklare ændringerne inden for de forskellige klasser hver for sig.

Ingegar Glans: *Langtidsudviklingen i dansk vælgeradfærd i To folketingsvalg.*

Forfatteren, der er lektor på Århus Universitet, hævder, at forskellige teorier om vælgeradfærd som regel placeres i én af to grupper: enten forklaringer, som lægger hovedvægten på vælgernes sociale placering, eller modeller, som koncentrerer sig om vælgernes holdninger enten til enkelte sagsforhold eller til holdninger af mere generel, ideologisk karakter. Han mener, at de to tilgangsvinkler supplerer hinanden. Han ønsker at belyse udviklingen over en 30-årig periode tilbage til 1957 på baggrund af data fra Gallup. Han lægger hovedvægten på sammenhængen mellem klasse og partivalg.

Han argumenter for, at den borgerlige dominans i vælgerkorpset i 1980'erne kun kan forstås, hvis der tages hensyn til de langsigtede forandringer i social struktur og vælgeradfærd, som har fundet sted siden 1950'erne. Han konkluderer, at strukturen i vælgeradfærden i mange henseender ligger fast. Vælgerkorpsets klasse-mæssige sammensætning er ændret til ugunst for de borgerlige partier, men det er udlignet gennem en gradvis styrkelse af de borgerlige sympatier i vigtige vælgergrupper, bl.a. arbejderne. De borgerlige partier har haft fremgang blandt vælgere, der kun har folkeskoleuddannelse, og blandt de mandlige vælgere. Social klasse forstået som stillings- og erhvervs-mæssig placering har fortsat stor betydning for partivalget, men boligforholdene er også stadig en væsentlig faktor.

De unges vælgeradfærd

Palle Svensson: *De unge – en ny vælgergruppe i Valg og vælgeradfærd.*

Palle Svensson, lektor på Århus Universitet, rejser, som titlen angiver, spørgsmålet: Udgør de unge mellem 18 og 25 år en ny vælgergruppe? adskiller deres vælgeradfærd sig fra det øvrige vælgerkorpset? Han bygger på generelle vælgerundersøgelser samt en ungdomsundersøgelse i Århus Amt i 1979.

To teser om de unges partivalg, fleksibilitet og begyndervanskeligheder.

De unge udgør en større del af vælgerkorpset end tidligere, de deltager forholdsvis mindre i folketingsvalg end den øvrige vælgerbefolkning, men aldersforskellene er ikke store.